

Kaupunginhallitus 14.12.2020 § 406

§ 406

Espoon lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle vanhusasiavaltuutetusta

Valmistelijat / lisätiedot:
Rysti Maria
Immonen Mari E
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Metso Juha

Kaupunginhallitus antaa Espoon lausuntona vastaukset kohdennettuihin lausuntokysymyksiin

1. Voidaanko esityksellä näkemyksenne mukaan parantaa ikääntyneiden asemaa ja edistää ikääntyneiden oikeuksia?

Espoon kaupungin mielestä esityksellä parannetaan ikääntyneiden asemaa ja edistetään ikääntyneiden oikeuksien toteutumista. On hyvä, että ikääntyneiden asiaa yhteiskunnassa nostetaan esille neutraalin valtakunnallisen tahon toimesta.

Ikääntyneiden oikeuksien valvominen ja puolustaminen tulee mahdollisen sote-uudistuksen myötä entistäkin tarpeellisemmaksi.

Sote -uudistuksen valmisteluvaiheessa tehdään linjauksia, joissa tarvitaan ikääntyneiden etujen ja näkökulman esiintuojaa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on erittäin tärkeää ikääntyessä, jotta elämänlaatu ja toimintakyky säilyvät mahdollisimman hyvinä.

2. Onko teillä huomioita koskien valtuutetulle säädettäviä tehtäviä?

Espoon kaupungin mielestä esitetyt tehtävät ovat hyvät. Vanhusasiavaltuutetun tärkeä tehtävä on parantaa yhteistyötä ikääntyneiden asioita käsittelevien toimijoiden välillä ikääntyneiden asemaa ja oikeuksia vahvistaen.

Valtuutetulle säädettävien tehtävien kenttä on laaja ja se antaa mahdollisuudet monialaiseen yhteistyöhön eri yhteiskuntasektoreilla. Tehtäviä määriteltäessä on tärkeää painottaa ennakoivaa, monialaista vaikuttamista, jälkikäteisvalvontaan on jo olemassa toimijoita.

Lakiesityksen mukaan tarkoitus on ensisijaisesti hyödyntää olemassa olevia yhteistyökanavia ikääntyneitä edustavien toimijoiden välillä eikä lakiesityksen mukaan erillistä vanhusasiavaltuutetun neuvottelukuntaa olisi tarkoitus perustaa.

Vanhusasiavaltuutetun laajapohjaisen toiminnan ja eri yhteiskuntasektoreiden viranhaltijankemysten, koulutusorganisaatioiden, järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyön ja yhteisten näkemysten koordinoimiseksi sekä toiminnan vaikuttavuuden vahvistamiseksi oman

neuvottelukunnan perustaminen olisi kuitenkin hyödyllistä ja kannatettavaa (vrt. Lapsiasiain neuvottelukunta). Vanhusasiain neuvottelukunnan tehtäväkenttä olisi huomattavasti laajempi kuin sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimivan vanhus- ja eläkeasioiden neuvottelukunnan tehtävät. Neuvottelukuntien tehtävien määrittelyjä tulisi tarkentaa päällekkäisyyksien poistamiseksi.

Valtioneuvostolle vuosittain annettava kertomus pitäisi Espoon mielestä esittää myös vuosittain eduskunnalle.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta. Kunnissa pyydettiin välittämään lausuntopyyntö kunnan vanhusneuvostolle.

Vanhusasiavaltuutetun tehtäviksi esitetään luonnoksessa:
Vanhusasiavaltuutetun tehtävänä olisi edistää ikääntyneiden oikeuksien toteutumista. Vanhusasiavaltuutettu seuraisi ja arvioisi ikääntyneiden oikeuksien toteutumista kokonaisvaltaisesti sekä edistäisi ikääntyneiden oikeuksien toteutumista ennakkollisen vaikuttamisen keinoin. Kyseessä olisi muita viranomaisia ja toimijoita täydentävä viranomainen ja tehtävien hoitaminen edellyttäisi kiinteää yhteistyötä muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Valtuutettu ei suorittaisi laillisuusvalvontaa taikka yksittäistapauksellista valvontaa.

Lausunto annetaan vastuksina kolmeen kohtaan lausunto.fi -järjestelmässä. Kohdat ovat:

1. Voidaanko esityksellä näkemyksenne mukaan parantaa ikääntyneiden asemaa ja edistää ikääntyneiden oikeuksia?
2. Onko teillä huomioita koskien valtuutetulle säädettäviä tehtäviä?
3. Muut huomiot esitysluonnoksesta

Espoon vanhusneuvosto on antanut oman lausuntonsa 18.11. 2020, joka on liitteenä. Vanhusneuvoston lausunto on huomioitu Espoon lausunnossa.

Päätöshistoria